

Orientacija in topografija

- praktične vaje -

- Metodologija geografskega raziskovanja -

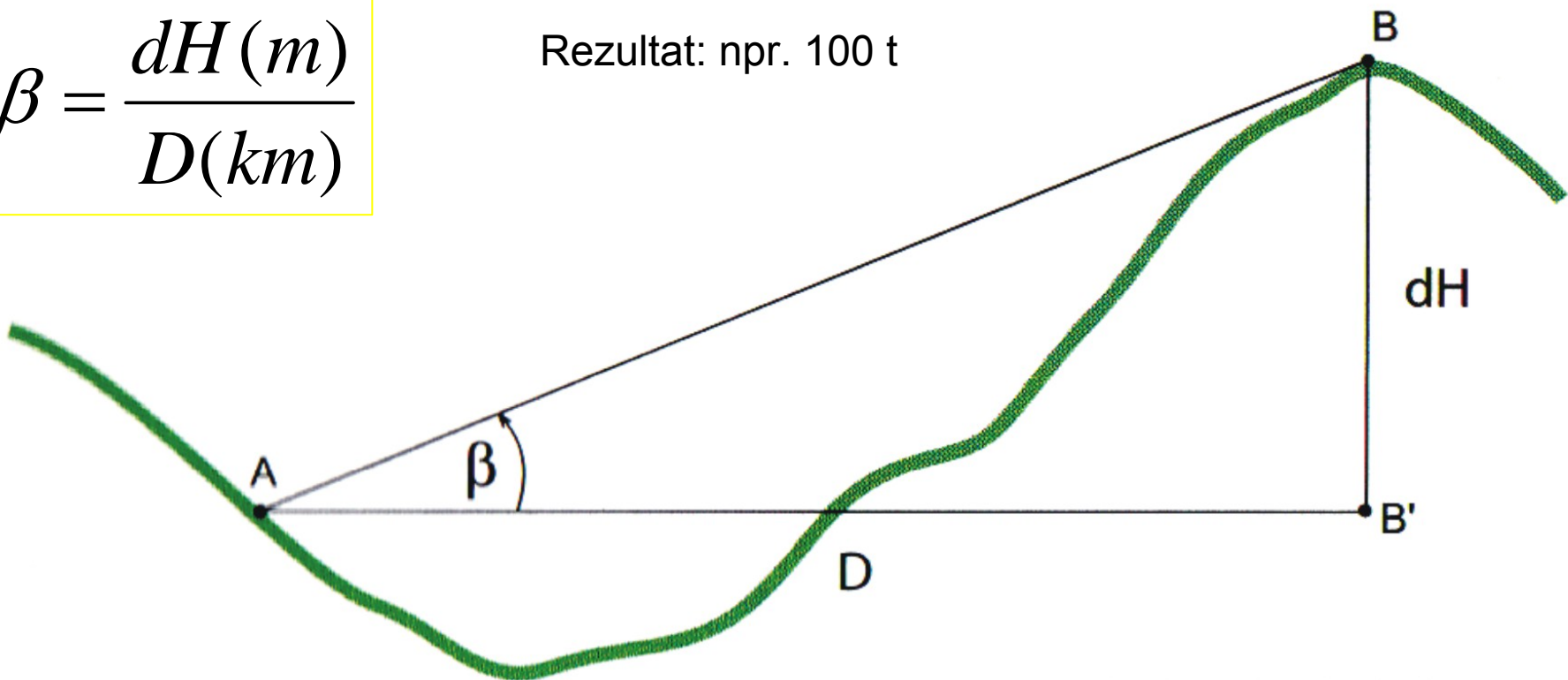
dr. Gregor Kovačič, doc.

Merjenje naklonov

- **Naklon** je vertikalni kot med vodoravno ravnino opazovališča in smerjo proti določeni točki, ki leži višje ali nižje od vodoravne ravnine opazovališča
- Izražamo v tisočinih, pretvorimo lahko v kotne stopinje

$$\beta = \frac{dH(m)}{D(km)}$$

Rezultat: npr. 100 t

Merjenje in določevanje Gauss-Kruegerjevih koordinat

Gabrnica se nahaja
V kvadratu (128,411)

Kota Lipovec
X = 125,455
Y = 411,488

Merjenje horizontalnih kotov oz. smeri

- AZIMUT
  1. Je kot med geografskim severom in izbrano smerjo
  2. Merimo ga od severa v smeri urinega kazalca
  3. Merimo ga v kotnih stopinjah, tisočinah, gradih ali gonih ali radijanih

Merjenje horizontalnih kotov oz. smeri

- NASPROTNI AZIMUT
  1. Je kot med geografskim severom in nasprotno smerjo oz. kot med geografskim jugom in izbrano smerjo
  2. Od azimuta se razlikuje 180°
  3. Merimo ga v kotnih stopinjah, tisočinah, gradih ali gonih ali radijanih

Pretvorbe med razdelbami kroga

$$360^\circ = 6400 \text{ t} = 400 \text{ grad} = 2\pi \text{ rad}$$

Merjenje horizontalnih kotov oz. smeri

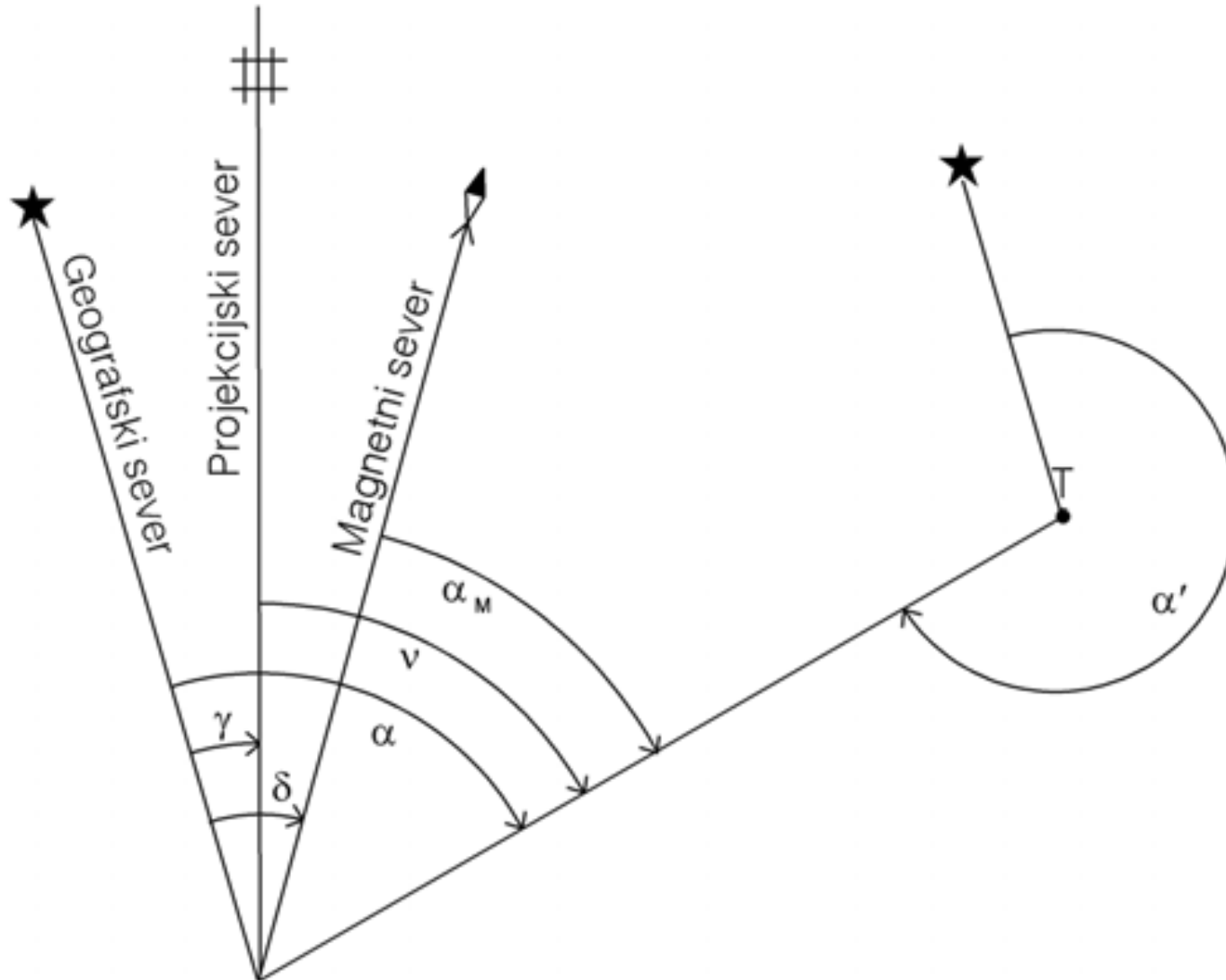
- SMERNI KOT

1. Je kot med kartografskim (projekcijskim) severom in izbrano smerjo
2. Od azimuta se razlikuje za vrednost **meridijanske konvergence**, ki je zapisana na karti

- MAGNETNI AZIMUT

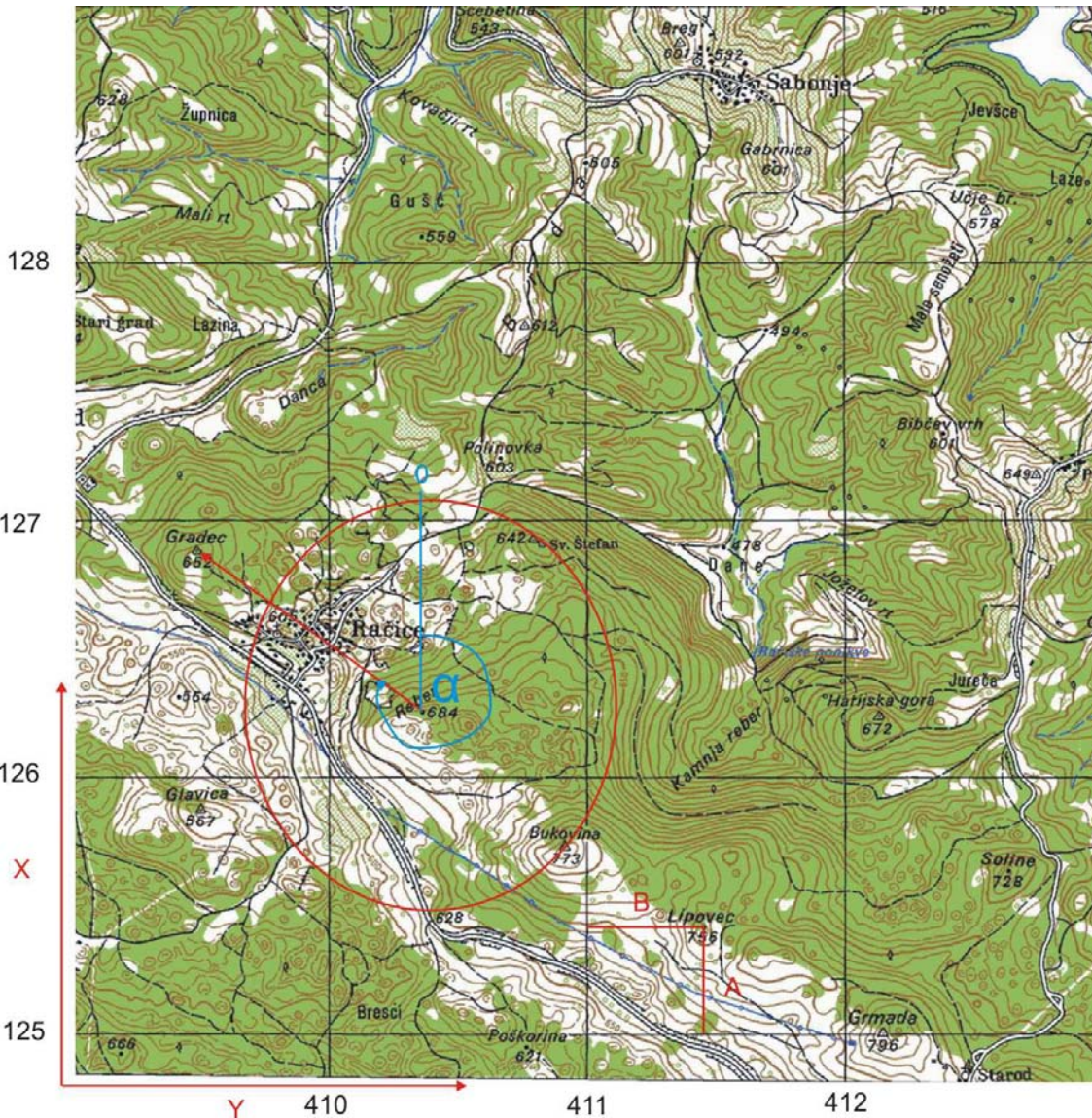
1. Je kot med magnetnim severom in izbrano smerjo
2. Od azimuta se razlikuje za vrednost **magnetne deklinacije**, ki je zapisana na karti in se z leti spreminja

Severi in koti med njimi

Kako merimo azimut na karti

Azimut med koto 684
in trigonometrom
Gradec znaša 300°

Primeri nalog

- Določi nadmorsko višino točki A in B !
- Koliko m znaša zračna razdalja med točko A in B?
- Koliko tisočev znaša naklon med točko A in B?
- Zapiši Gauss-Kruegerjeve koordinate točke A!
- Kaj je točka, ki jo določa presečišče koordinat (126,760;409,980)?
- Kateri objekt se nahaja 2160 m v smeri azimuta 114° od kote Bibčev vrh (126;413)?

Rešitve

- Določi nadmorsko višino točki A !
A = 545 m B = 490 m
- Koliko m znaša zračna razdalja med točko A in B?
2370 m
- Koliko tisočev znaša naklon med točko A in B?
23,21 t
- Zapiši Gauss-Kruegerjeve koordinate točke A!
(x=125,440;y=410,420)
- Kaj je točka, ki jo določa presečišče koordinat (125,760;409,980)? **Stari grad**
- Kateri objekt se nahaja 2160m v smeri azimuta 114° od kote Bibčev vrh (126;413)? **Kapelica na Velikem Brdu**

Natisnjena karta mora imeti stranico kvadrata (koordinatna mreža) dolgo natanko 4 cm, drugače so izračuni, ki se nanašajo na razdaljo, napačni!

Vaši rezultati se lahko razlikujejo od rešitev, saj so ravnila, s katerimi merimo, različna, različna pa je tudi natančnost merjenja. Dovoljena napaka na karti je 1 mm oziroma 25 m v naravi.